

	MB 079 MINŐSÉGÜGYI BIZONYLAT Általános tájékoztató a Multirezisztens kórokozókról betegek és látogatók részére	Dátum: 2026.02.17
--	--	-------------------------------------

Néhány baktérium ellenállóvá vált azokkal az antibiotikumokkal szemben, amiket eddig kezelésre alkalmaztak. Ez az jelenti, hogy ezek az antibiotikumok többé nem tudják előltni ezeket a baktériumokat. Azon baktériumok, amelyek egynél több antibiotikummal szemben ellenállóvá váltak, multirezisztens baktériumoknak vagy multirezisztens kórokozóknak (rövidítve: MRK) nevezzük. A multirezisztens kórokozók leginkább a kórházban kezelt vagy a bentlakásos intézményekben ápolott embereket érintik, de egészséges felnőttekben és gyermekekben is előfordulhatnak. Az egyén tünetek megjelenése nélkül „hordozhatja” a kórokozót, de a kórokozó megbetegedést is okozhat.

Kórokozó-hordozás, kolonizáció: Az egyén egészséges, de a bőrén vagy a szervezetében hordozza a multirezisztens kórokozót. Erről az egyénről áttejedhet az MRK másokra.

Fertőzés: Az egyént megbetegíti a multirezisztens kórokozó, fertőzést okoz nála. Erről az egyénről is áttejedhet az MRK másokra. A multirezisztens kórokozó okozta fertőzés nagyon súlyos is lehet.

Mitől alakulnak ki multirezisztens kórokozók?

A multirezisztens kórokozókat az antibiotikumok nem megfelelő használata okozza. Nem megfelelően használják az antibiotikumot akkor, ha azt a szükségesnél tovább vagy rövidebb ideig szedik, vagy ha akkor is szedik, amikor nem kellene (pl. vírusfertőzésnél). Néhány baktérium túlélheti az ellene helytelenül alkalmazott antibiotikum kezelést, és minél többször használják az antibiotikumokat, annál nagyobb a lehetősége, hogy ellenálló baktériumok alakulnak ki.

Kit veszélyeztetnek a multirezisztens kórokozók?

Bárki szervezetébe juthat MRK, így bárki hordozhat multirezisztens kórokozót vagy bárkinél kialakulhat MRK miatt fertőzés. De vannak olyan helyzetek és állapotok, amikor erre jelentősen megnő a veszély. Az alábbiak lehetnek veszélyeztető helyzetek és állapotok:

- Tárgyak, eszközök közös használata olyan személlyel, aki multirezisztens kórokozóval kolonizált vagy fertőzött
- Súlyos betegség vagy legyengül védekezőképesség (gyenge immunrendszer)
- Kórházi kezelés a közelmúltban
- Ápolást nyújtó bentlakásos szociális otthon lakója
- Antibiotikum kezelés
- Egészségügyi ellátás, pl. művese-kezelés
- Eszközök, például húgyúti katéter (a húgyhólyagba helyezett, vizeletet elvezető cső) alkalmazása
- Korábbi MRK kolonizáció vagy fertőzés
- Idősebb életkor

Hogyan terjednek a multirezisztens kórokozók?

Az MRK kolonizációja esetén az egyén a bőrén vagy a szervezetében hordozza a kórokozót. Bár ezek az emberek nem betegednek meg, át tudják adni a kórokozót másoknak. A kórházakban és az ápolást nyújtó bentlakásos szociális otthonokban gyakran az egészségügyi dolgozók szennyeződött kezén vagy szennyeződött eszközön, tárgyon, környezeten keresztül terjedhetnek a kórokozók. A kórházon kívül a multirezisztens kórokozók általában szoros fizikai kapcsolat, közösen használt törölköző vagy közösen használt sportfelszerelés útján terjedhet.

Hogyan azonosítják a multirezisztens kórokozókat?

A fertőzött vagy kolonizált testrésről mintát vesznek és a mikrobiológiai laboratóriumba küldik. A laborban azonosítják a kórokozót és megnézik, hogy ellenáll-e a különböző antibiotikumok hatásának. A fertőzött vagy kolonizált beteggel kapcsolatba került más betegektől is mintát vehetnek a fertőzés forrásának kutatására vagy a kórokozó esetleges áttejedésének kiszűrésére. (szűrővizsgálat).

	MB 079 MINŐSÉGÜGYI BIZONYLAT Általános tájékoztató a Multirezisztens kórokozókról betegek és látogatók részére	Dátum: 2026.02.17
--	--	-------------------------------------

Milyen fertőzést okozhatnak a multirezisztens kórokozók?

A multirezisztens kórokozók szinte bármelyik testrészen okozhatnak fertőzést, így a bőrön, a tüdőben, a húgyutakban, a véráramban, a sebekben.

Hogyan kezelhető a multirezisztens kórokozó okozta fertőzés?

Az MRK hordozását általában nem kell kezelni, de azért, hogy a kórokozó ne terjedjen másokra vagy ne okozzon fertőzést az azt hordozó egyénnél, a kórokozó típusától függően a kezelőorvos ún. dekolonizációt, azaz a hordozás megszüntetésére irányuló javaslatot írhat elő azon kórokozók esetében, ahol erre van ajánlás. Ennek a menetéről a kezelőorvos ad részletes tájékoztatást.

Az MRK miatt kialakult fertőzést kezelni kell. Ugyanakkor a kezelés nehéz lehet, mivel ezek a kórokozók sok hagyományos antibiotikumnak ellenállnak. A kezelőorvosnak olyan antibiotikumot kell alkalmaznia, ami még hatásos lehet a multirezisztens kórokozóval szemben.

Megelőzhető a multirezisztens kórokozó okozta fertőzés?

A kórházakban és az ápolást nyújtó bentlakásos szociális otthonokban az alábbi óvintézkedésekkel igyekeznek megelőzni a fertőzések kialakulását:

- **Kézmosás, kézfertőtlenítés:** Ez a kórokozók terjedését megakadályozó legfontosabb módszer. Az egészségügyi dolgozóknak a beteg ápolása, vizsgálata vagy ellátása előtt és után kezet kell fertőtleníteniük. A beteg környezetének érintése után és a védőruházat levétele után is kézfertőtlenítés szükséges.
- **Védőruházat:** Az egészségügyi dolgozóknak és a látogatóknak gumikesztyűt és köpenyt (néha maszkot is) kell viselniük, amikor multirezisztens kórokozóval kolonizált vagy fertőzött beteg kórtermébe lépnek. A védőruházatot a kórterem elhagyása előtt le kell venni.
- **Egyágyas kórtermek:** A multirezisztens kórokozóval gyanítottnak vagy igazoltan kolonizált vagy fertőzött beteget lehetőség szerint egyágyas kórteremben kell elhelyezni, hogy minél kisebb eséllyel terjedjen más betegekre a kórokozó. Ha erre nincs lehetőség, akkor azok a betegek lehetnek közös kórteremben, akiknek hasonló kórokozó hordozása vagy fertőzése van.
- **Tisztítás, fertőtlenítés:** A beteg ellátása során használt minden eszközt, tárgyat, felszerelést, és a kórterem felületeit naponta kell tisztítani és fertőtleníteni.
- **Szűrések, fertőzések monitorozása:** A kórházak követik a multirezisztens kórokozók okozta kolonizációk és fertőzések előfordulását, és oktatják az egészségügyi dolgozókat arra, hogy hogyan lehet a terjedést megelőzni.
- **Megfontolt antibiotikum használat:** Ha az antibiotikumokat csak indokolt esetben és a megfelelő kezelési időn át alkalmazzák, ez segít abban, hogy ne alakuljanak ki multirezisztens kórokozók.

A betegek is segíthetnek megelőzni a multirezisztens kórokozók okozta fertőzéseket:

- Gyakran mosson kezet szappannal és vízzel, vagy használjon kézfertőtlenítőt. Étkezés előtt, és WC használat előtt és után is mosson alaposan kezet.
- Tartsa be az alapvető higiénés szabályokat mindig tiszta törölközőt, ruházatot, fehérneműt használjon.
- Ne használjon golyós/stiftes dezodort, ne használjon téglában tárolt krémeket, testápolót.
-

	MB 079 MINŐSÉGÜGYI BIZONYLAT Általános tájékoztató a Multirezisztens kórokozókról betegek és látogatók részére	Dátum: 2026.02.17
--	--	-------------------------------------

- Szövet zsebkendő helyett használjon papír zsebkendőt, amelyet használat után azonnal dobjon szemetesbe.
- Tartsa be az egészségügyi dolgozók által kért higiénés óvintézkedéseket.
- Egészségi állapotához mérten igyekezzon megóvni kórterme és a kórházi WC/fürdő tisztaságát. A WC-t mindig a WC ülőke tetejének lehajtása után öblítse le a kórokozók szétszóródásának megelőzése érdekében.

A látogatók és az otthoni betegápolók is segíthetnek megelőzni a multirezisztens kórokozók okozta fertőzéseket:

- Mosson kezet a beteg érintése előtt és után. Az egészségügyben dolgozók iránymutatása szerint használjon védőruházatot (gumikesztyűt, köpeny, maszk) a beteg látogatásakor vagy ápolásakor.
- Minden esetben vegyen fel gumikesztyűt, ha lehetségesen vérhez vagy váladékhoz érhet (pl. beteg mosdatásakor, ágytál cseréjénél, vérrel vagy széklettel szennyezett ruhanemű cseréjénél). Használat után vegye le és dobja ki a gumikesztyűt, majd alaposan mosson kezet.
- A beteg ágyneműjét, törölközőjét és ruháját fertőtlenítő mosásnak kell alávetni.
- A beteg otthoni ápolásakor a szobáját gyakran takarítsa fertőtlenítő hatású háztartási tisztítószerrel vagy a használati előírásoknak megfelelően higított nátrium-hipoklorit oldattal (Hypo).
- A látogatók használjanak alkoholos kézfertőtlenítőt intézménybe- és a kórterembe lépéskor.
- A látogatók NE üljenek a beteg ágyára és ne használják a beteg mosdót. Ne nyúljanak a beteg sebéhez, a kötéshez, műszerekhez, infúzióhoz, katéterhez.
- A látogatónak ha kezén vágás (seb) horzsolás van azt kötéssel, vízhatlan tapasszal kell fedni.